

Szépművészeti Múzeum 2007. évi beszámolójának szöveges indoklása

1. Feladatkör, tevékenység

1.1. Az intézmény neve: Szépművészeti Múzeum

törzskönyvi (PIR) azonosító száma: **321204**

honlapjának címe: **www.szepmuveszeti.hu**

1.2. Az ellátott tevékenységi kör, az év során teljesült feladatok, a szakmai feladatokban bekövetkezett változások, a szakmai működés értékelése a jellemző mutatókkal.

A nemzetközi statisztikák alapján 2007-re a világ legvonzóbb múzeumai közé került a Szépművészeti Múzeum. A világ vezető művészeti szaklapja, a The Art Newspaper által összeállított statisztikák alapján a Van Gogh Budapesten c. kiállítás a világ negyedik leglátogatottabb tárlata volt.

A 2006. december 1. napján megnyitott és 2007. április 1. napjáig nyitva tartó időszak kiállítás (valamint a szintén 2006. évben megnyitott, 2007. évre áthúzódó Térey-kiállítás) mellett 7 időszak kiállítás, 4 Évszak Műtárgya kiállítás került megrendezésre a Szépművészeti Múzeum épületében, további 3 időszak kiállítás a Vasarely Múzeumban .

2007. évben megnyitott időszak kiállítások a Szépművészeti Múzeum épületében:

- Parabélyeg

2007. március 23 - június 24.

- Utazás az olasz művészetben

2007. július 12 - szeptember 9.

- És akkor megérkeztek az inkák

2007. május 18 - 2007. szeptember 30.

- Mantegnától Hogarthig

A rézmetszés négy évszázadának virtuózai
2007. szeptember 7- 2028. május 2.

- Egy passiókép újjászületése

2007. szeptember 16 - szeptember 22.

- Egy varázslatos külön

Friedensreich Hundertwasser művészete
2007. október 11 – 2008. január 13.

- Picasso, Klee, Kandinszkij

A svájci Rupf gyűjtemény remekművei
2007. december 4 – 2008. február 24.

2007. évi időszak kiállítások a Vasarely Múzeumban:

- Eleven szín / Living Color

2007. január 26. – 2007. április 30.

- Fehér és Fekete

2007. május 17 – október 14.

- Példázat mint művészet

2007. november 2 – 2008. január 6.

Az állandó kiállítások száma 9 (ebből 1 a Vasarely Múzeum kiállítása).

A fentiekben túlmenően a Múzeum 3 meglévő kiállítása 4 vidéki helyszínen is megtekinthető volt.

- Rejtett szépségek. A nő ábrázolása a XIX. század kezdetétől a századfordulóig.

Festmények, szobrok, grafikák a 100 éves Szépművészeti Múzeum gyűjteményéből
2007. május 31. – szeptember 3.

Helyszín: Szeged, Móra Ferenc Múzeum

- „Élet a halál után – az egyiptomi halotti kultusz emlékei”

Válogatás a 100 éves Szépművészeti Múzeum Egyiptomi Gyűjteményéből

2007. április 6.– május 20.

Helyszín: Szolnok, Aba Novák Kulturális Központ

- „Élet a halál után – az egyiptomi halotti kultusz emlékei”

Válogatás a 100 éves Szépművészeti Múzeum Egyiptomi Gyűjteményéből

2007. május 24. – június 18.

Helyszín: Kaposvár – Művészetek Kincsháza – Vaszary Képtár

Kiállítás külföldön:

Esterházy II. Miklós, 1765-1833: egy magyar műgyűjtő herceg. A főúri ízlés története a 18-19. századi Európában

2007. szeptember 21. – 2008. január 7.

Helyszín: Compiègne, Franciaország

Tisztázást nyert, hogy a Vasarely Múzeum külön működési engedéllyel rendelkezik, ezért a múzeumok száma a beszámolóban 2 (szemben az eddigi beszámolókkal és a 2007. évi költségvetéssel, ahol 1 múzeum került feltüntetésre).

A Múzeum 2007. évi látogatóinak száma 763.349 fő volt.

Teljes árú jegyet vásárló 300.229, kedvezményes árú belépő díjat fizető 272.086, ingyenes látogató 191.034 fő volt.

A „Múzeumi rekonstrukciók” központi beruházás finanszírozási alapokmányokban jóváhagyott 2007. évi előirányzata 2007. év elején nem, illetve év végére is csak részben került biztosításra. A központi beruházási forrás terhére korábbi években megkötött szerződések kifizetésének fedezete döntő mértékben 2007. február-március hónapokban volt esedékes. Miniszter Úr éven túli kötelezettségvállalási nyilatkozatában garantálta a központi beruházási forrás, illetve a késedelmes fizetés miatt fizetendő késedelmi kamat 2008. évben történő biztosítását. A múzeumi rekonstrukció II. üteme műszakilag befejeződött, azonban pénzügyi kötelezettség még terheli. A rekonstrukció következő üteme forrás hiányában nem kezdődhetett el, emiatt a műszaki színvonal igen eltérő, mely az üzemeltetési feladatok ellátásában problémákat okoz és a kiadások jelentős mértékű megnövekedését eredményezi.

Az intézmény 2007. évi szakmai feladatai (közte a kiállítások) részletes bemutatását a 2007. november 22. napján elkészített teljesítményértékelésen alapuló szakmai beszámoló tartalmazza, mely jelen beszámoló 1. sz. mellékletét képezi.

1.3. Az intézményen belül a szervezeti és a feladatstruktúra korszerűsítésére tett intézkedések.

• A megtett intézkedések hatásának értékelése.

A Szépművészeti Múzeum policy-jában 2005-től párhuzamosan vannak jelen a nemzetközi nagykiállítások és a vonzó tematikájú kamarakiállítások, a Múzeum több mint 15 éves szünet után ismét jelen van a magyar vidéki városok kiállítóhelyein a gyűjteményéből rendezett kiállításokkal, folytatódott a jelentős számú időszaki kiállítás megrendezése. Az intenzív kiállítási tevékenységet mindenekelőtt a gyökeresen megreformált belső szervezeti struktúra tette lehetővé, melynek kialakítása 2007. évre befejeződött.

A múzeumszakmai lapokban megjelentetett hirdetésekben felül valamennyi kiállítást jelentős kampány előzte meg illetve kísérte, úgy a nyomtatott, mint az elektronikus médiában.

A Múzeum virtuális bejárata a honlap (<http://www.szepmuveszeti.hu>), melyen napi 1000-1200 látogató lép be, hogy megtekintse a gyűjtemények mintegy 300 főművét, tájékozódhat a Múzeumra vonatkozó közérdekű adatokról, az aktuális hírekről, kiállításokról. A honlapról elérhető az Antik Gyűjtemény honlapja (http://www2.szepmuveszeti.hu/antik_gyujtemeny/antik_gy.php).

Két kiállításnak, a „Van Gogh Budapesten” és az „...és akkor megérkeztek az inkák” című tárlatoknak külön honlapot is készítettett a Múzeum, amelyek segítségével a látogatók bővebb ismereteket szerezhettek a kiállításokról, a művészekről vagy a bemutatott időszakról. Az újdonság nemcsak a látogatók közt, hanem szakmai körben is sikert aratott.

A Múzeum honlapján újdonságként egy a régióban egyedülálló együttműködés révén olyan virtuális múzeumi sétára nyílik lehetősége a Szépművészeti Múzeum látogatóinak, amely a virtuális játékok vagy a „Second Life” világához hasonló felhasználói élményt kínál. A Microsoft, az Arcus Interactive Group és a Szépművészeti Múzeum együttműködésében megvalósult alkalmazás segítségével egy képzeletbeli, virtuális térben is megismerkedhetünk a Múzeum állandó

gyűjteményeinek válogatott műalkotásaival. A virtuális séta a program futtatásához szükséges letöltéseket követően nemcsak a műtárgyak térbeli megtekintését teszi lehetővé, hanem a 3D virtuális galériákat járva a falon függő festményekre kattintva egy szintén háromdimenziós prezentációs ablakban a műtárgyakról szóló információkhoz is hozzájuthatunk.

Nemzetközi együttműködés eredménye a grafikai tudományos munka kiemelkedő alakja, Gerszi Teréz 80. születésnapjára elkészült emlékkönyv. Ebben az évben a Bulletin szakmai folyóirat két újabb száma is megjelent.

A Múzeum gondozásában (a Szépművészeti Múzeumi Szolgáltató Kht. kiadásában) 2007. októberében megjelent a MúzeumCafé című kiadvány, amely az egész magyar múzeumi világ magazinja kíván lenni. A lap kéthavonta, 3000 példányban jelenik meg.

• **A jogszabályváltozásokból adódó szabályozási és finanszírozási hatások bemutatása.**

2007. évben az intézmény szakmai tevékenységét érintő jogszabályváltozás nem volt.

2. Az előirányzatok alakulása

KIMUTATÁS

az intézmény 2007. évi főbb előirányzatainak alakulásáról

érték: ezer

forintban

	2006. évi tényleges teljesítés	2007. évi eredeti előirányzat	2007. évi módosított előirányzat	2007. évi teljesítés
Kiadások összesen:	2972039	1430500	3664886	3614531
Működési kiadások összesen:	2292486	1416500	2624352	2578002
- ebből személyi juttatások	727464	621100	845700	832663
dologi kiadások	1250453	596100	1450865	1423613
Felhalmozási kiadások összesen:	584553	14000	993534	989529
- intézményi beruházás	53040	4000	101725	99155

- központi beruházás	515872		879966	879966
- felújítás	15641	10000	11843	10408
- egyéb intézményi felhalmozási kiadások (pénzügyi befektetések)			47000	47000
Működési célú támogatási kölcsön visszafizetése	95000			
2006. évi tényleges maradvány	52543			
2007. évi előírt maradvány				45000
2007. évi tényleges maradvány				55304
Bevételek összesen:	3024582	1430500	3664886	3669835
Támogatás	16384439	1050500	2268371	2268371
Működési bevételek	952268	380000	1158006	1133107
Támogatásértékű működési bevétel			33516	37727
Átvett pénzeszköz	285810		97900	123528
-működési célra	285810		97800	123428
-felhalmozási célra			100	100
Működési célú támogatási kölcsön	95000		30000	30000
Felhalmozási célú maradvány átvétel	3900		24550	24550
Egyéb bevétel	8813			9
(felh.bevét+felh.tám.ért)				
Előirányzat-maradvány igénybevétele	40363		52543	52543
Létszám (fő)	193	183	183	179
Engedélyezett létszám (35. űrlap 13. sor)	202			183
Átlagos statisztikai állományi létszám (35. űrlap 18. sor)	193			179
Tartósan üres álláshelyek száma (35. űrlap 17. sor)	0			0

2.1. A főbb kiadási tételek feladatteljesítéssel összefüggő alakulása.

2007. évi teljesítés 2006. évhez viszonyítva (%):

Kiadás összesen	121,6
Működés összesen	112,4
- ebből személyi juttatások	114,4
dologi kiadások	113,8
Felhalmozás összesen	169,2
intézményi beruházás	186,9
központi beruházás	170,5
felújítás	66,5
pénzügyi befektetés (tőkeemelés)	

A kiadások teljesítése a 2006. évihez viszonyítva növekedést mutat, azonban nem jelentkezik olyan mértékű növekedés, mint 2005/2006. év viszonylatában

A kiadásokon belül a felhalmozási kiadások növekedése a nagyobb arányú, a működési kiadások növekedése összességében + 12,4 %.

A személyi juttatásokon belül a kereset növekedés 10,5%, mely jelentős mértékben a nem rendszeres személyi juttatások növekedésének eredménye. Okai döntően a Van Gogh kiállítás bevételéből fizetett, közel 1 havi illetménynek megfelelő jutalom (2006. évben összesen 5.224 eFt jutalom került kifizetésre), valamint a túlórák, egyéb munkavégzéshez kapcsolódó juttatások 2006. évről áthúzódó jelentős összege. Amennyiben csak a rendszeres személyi juttatásból származó keresetnövekedést vizsgáljuk, annak mértéke 1,56%. A személyi juttatás összesen 14,4%-os növekedésének további része a kiállításokhoz kapcsolódó szerzői és megbízási díjak kifizetése miatti növekedés.

A dologi kiadások növekedése +13,8%.

A 2006. évi teljesítés helyett a 2007. évi eredeti előirányzathoz történő viszonyítás eredménye 238,8% kifejezi azt, hogy az eredeti kiadási előirányzat az intézmény fenntartási kiadásán kívül a céljellegű feladatokra és minimális szakmai kiadásra nyújt csak fedezetet. Forrás hiányában a szakmai feladatok, többek között az időszaki kiállítások sem valósulhatnak meg, így a tervezett jegybevétel sem teljesülhetne, a

fenntartásra fordítható pénzeszköz is csökkenne, és működésképtelenné válna a Múzeum. A vázolt helyzet elkerülése érdekében részben többlettámogatásra, részben többletbevételek (pl. pályázatok elnyerése révén) megszerzésére volt szükség. A dologi kiadások 2007. évi nagyságrendje az üzemeltetésen kívül szakmai kiadásokat is tartalmaz, azonban ennek nagyságrendje még mindig nem elegendő, figyelemmel arra, hogy évről-évre infláció következik be a gazdaságban, melynek ellentételezésére intézkedés nem történik. A Múzeum a jogszabályi lehetőségek és saját szabályzata szerint éven túli kötelezettségvállalásra is kényszerült.

Az intézményi beruházási kiadások növekedése csak látszólagos. A Múzeum tevékenysége révén az előzetesen felszámított általános forgalmi adó levonására/visszaigénylésére jogosult,

Ezért a központi beruházás finanszírozási alapokmányaiban nettó összegek kerültek jóváhagyásra. A beruházási szállítók számláinak ÁFA összegét először intézményi beruházási forrásból kell biztosítani, majd a visszaigényléskor képződő többletbevételből lehet a kiadási előirányzatot megemelni a vonatkozó összegekkel, a rendezés időbeni eltolódással válik csak lehetővé. Fentiek okán intézményi beruházás ÁFÁ-jaként 2007. évben központi beruházási szállítók ÁFÁ-ja is jelentkezik.

A központi beruházási kiadások változása az eredetileg fejezetben megtervezett, év közben, beruházási alapokmány alapján a Múzeumhoz átcsoportosított előirányzat terhére, a Múzeumi rekonstrukció keretében megvalósított feladatok kifizetései miatt következett be. Ezek egyben a módosított előirányzatok eredeti előirányzatokhoz képest történt változásának okai is.

A Múzeumi rekonstrukciók beruházás finanszírozási alapokmányokban jóváhagyott 2007. évi előirányzata 2007. év elején nem, illetve év végére is csak részben került biztosításra. A központi beruházási forrás terhére korábbi években megkötött szerződések kifizetésének fedezete döntő mértékben 2007. február-március hónapokban volt esedékes. Miniszter Úr éven túli kötelezettségvállalási nyilatkozatában garantálta a központi beruházási forrás, illetve a késedelmes fizetés miatt fizetendő késedelmi kamat 2008. évben történő biztosítását. E kötelezettségvállalás ismeretében a szállítók faktoráltatták követeléseiket, így a Múzeum tartozása már nem a szállítók, hanem egy bank felé állt fenn. A 2007. év folyamán biztosított 738 millió forintos központi beruházási előirányzattal a probléma részben oldódott csak meg, 2008. évre vonatkozóan 605 millió forint központi beruházási forrás és a késedelmi kamatok forrása továbbra is hiányzik.

Pénzügyi befektetések kiadásai között jelenik meg a Szépművészeti Múzeumi Szolgáltató Kht-ban történt 47.000 eFt-os tőkeemelés összege.

Függő, átfutó, kiegyenlítő tételek bemutatása:

Aktív pénzügyi elszámolások összesen: 29.903 eFt

Ezen belül jelentős összeget képvisel a tervezett, EU-s támogatással megvalósuló térszint alatti beépítés előkészítő feladataira kifizetett 24.398 eFt, az illetményelőleg 1.631 eFt. A további tételek is beazonosítottak, 2008. évben rendezésre kerülnek.

Passzív pénzügyi elszámolások összesen: 437 eFt.

Valamennyi tétel beazonosított, 2008. évben rendezésre kerül.

2.1.1. Az előirányzatok évközi változásai, a tényleges teljesítéseket befolyásoló főbb tényezők.

A 2007. évi előirányzatok alakulását a 2. sz. melléklet tartalmazza.

- Az év folyamán végrehajtott szervezeti változások, feladatátcsoportosítások és az azokat kiváltó okok, különös tekintettel az ezekből fakadó megtakarítások, többletek bemutatása.

2007. évre befejeződött a szervezeti struktúra kialakítása, elkészült az ennek megfelelő Szervezeti és Működési Szabályzat, ill. az új Alapító Okirat tervezete, azonban 2007. évben egyik sem került jóváhagyásra. Az Alapító Okirat 2008. február 12. napján került aláírásra, ezt követően kerülhet az SZMSZ tervezete aktualizálásra és újból benyújtásra.

A 2007. évi táblázatban a Múzeum részére jóváhagyott létszám előirányzat 183 fő volt (a kiindulásként meghatározott 2006. évi eredeti előirányzathoz képest 20 fő csökkentés történt), a személyi juttatás és járulék előirányzatok lecsökkentésre kerültek 64.700 eFt-al.

A fejezeti szinten elrendelt létszámcsökkentésből 1 fő leépítése 2006. évben már megtörtént, így a 2007. évben 19 fő leépítése vált szükségessé. A 19 érintett közalkalmazottból 3 fő választotta a prémiumévek programban való részvételt, így 16 fő került létszámleépítésre való hivatkozással felmentésre. Többlettámogatást 13 fő részére igényelt a Múzeum, mert a további 3 fő esetében azonos szervezeti egységen és funkciócsoporton belüli nyugdíjas továbbfoglalkoztatás miatt támogatás nem volt igényelhető. Az előirányzatok biztosítása, a támogatás folyósítása, az előirányzatok visszarendezése és a támogatás visszautalása 2007. évben megtörtént.

Egyéb szervezeti változás nem volt, a létszámleépítés hatása a 2.1.2. pontban került kifejtésre.

- A konkrét meghatározott feladatokra célzottan a tárcától, illetve a más fejezettől kapott előirányzatok (fejezeti kezelésű előirányzatok) felhasználása, az esetleges maradványok okai.

A 2007. évi előirányzat-maradvány bemutatását a 2007. évi beszámoló 3. sz. „fekete táblája” tartalmazza, melyből megállapítható, hogy az OKM fejezettől kapott többlet-előirányzatok közül a 32/7 Közkultúra, kulturális vidékfejlesztés támogatása fejezeti kezelésű előirányzataból a Bizot csoport 2008. évi Budapesten megtartandó ülésének megrendezésére biztosított 6.000 eFt támogatás maradványként szerepel, a szerződéskötésre jogszabály által előírt 60 nap azonban a mérleg fordulónapjáig még nem telt le.

Az NKA-tól, OTKA-tól kapott pénzeszközök elkülönített nyilvántartását és elszámolását a Múzeum biztosítja.

2.1.2. A személyi juttatások előirányzatának alakulása, a létszámváltozások, illetve az ahhoz kapcsolódó személyi juttatási előirányzatok alakulása, az előző évhez viszonyított 1 főre számított átlagkereset változásával együtt, a végrehajtott létszámcsökkentéssel elért megtakarítás éves szintű hatása.

A 2.1., 2.1.1., pontoknál már megfogalmazottakon felül a személyi juttatások alakulására jellemző:

Besorolási illetmény (teremőrökkel együtt) 2006.	180.800.-Ft/fő/hó
Besorolási illetmény (teremőrökkel együtt) 2007.	196.457.-Ft/fő/hó
Növekedés mértéke:	8,6%
Éves átlagkereset 2006.	2.714.461.-Ft/fő
Éves átlagkereset 2007.	3.000.994.-Ft/fő
Növekedés mértéke:	10,5%
Rendszeres személyi juttatások átlaga 2006.	2.584.741.-Ft/fő
Rendszeres személyi juttatások átlaga 2007.	2.625.179.-Ft/fő
Növekedés mértéke:	1,5 %

A keresetbe a besorolási illetményen felül tartozó elemei (pl. túlóra) a Múzeum egyes funkcionális osztályai (üzemeltetés, teremőrzés) részére kerültek kifizetésre, ezért, a Van Gogh kiállítás bevételéből fedezett jutalom kivételével, csak e szűk kört érintik.

Általános jellegű illetményemelés nem történt.

Tartósan üres álláshely nem volt.

A fejezeti hatáskörben elrendelt létszámleépítés a Múzeum részére megtakarítást nem eredményezett, mert

- a leépítendő létszámmal együtt a személyi juttatás és járulék előirányzatok is csökkentésre kerültek,
- a döntésről a tématablóból értesült a Múzeum (2007. január végén), emiatt minimálisan 1 havi illetményt az intézménynek kellett kigazdálkodnia,
- a létszám leépítési döntések csak a többletkiadásokra biztosított fedezet rendelkezésre állását (2007. április) követően kezdődtek el, s az addigi személyi juttatásokat biztosítani kellett,
- csak a 2007. évben kifizetésre kerülő felmentéssel kapcsolatos kiadások voltak elszámolhatók, a 2008. évre áthúzódóak nem,
- a többlettámogatás igénybevételénél figyelembe nem vehető leépítések finanszírozását szintén az intézménynek kellett kigazdálkodni.

Intézményi szinten összességében nem megtakarítást, hanem többletkiadást jelentett a létszámleépítés.

2.1.3. A dologi kiadások előirányzata változásának a bemutatása, feltüntetve a takarékosági intézkedéseket is. Ki kell térni az évközi előirányzat-módosító intézkedések hatására, az előírt befizetési kötelezettség teljesítésére, a támogatás-elvonás ellentételezésére tett intézkedésekre, illetve feladatszűkítésre.

A 2007. évi elemi költségvetés támogatási előirányzata nem nyújtott teljes mértékben fedezetet a múzeum üzemeltetésének tervezett kiadásaira sem. A saját bevételek döntő mértékben az időszak kiállítások jegybevételeiből képződnek, amelyeknek a kiállítások közvetlen költségein felül jelentős mértékben a működtetés kiadásaira is fedezetet kell nyújtaniuk. Ezért az időszak kiállítások jegybevételeiből, egyéb működési bevételekből származó többletbevétel folyamatosan kiegészítette a működtetés kiadásainak forrását. Mint az előirányzatok részletes levezetéséből is látszik, a műtárgyvásárlások, egyéb szakmai kiadások fedezetét döntően pályázatok útján, illetve meghatározott célra átvett pénzeszközökből sikerült megteremteni.

A 2007. évi bevételek meghatározott köre utáni befizetési kötelezettségeknek a Múzeum 2007. január - október havi bevételek után tett eleget. A november - december havi befizetési kötelezettség összege az előirányzat-maradvány része, 6036 eFt.

2.1.4. A felhalmozási kiadások előirányzatának alakulása, az eredeti előirányzathoz képest a változás okai, a megvalósított és folyamatban lévő beruházások összefoglalása.

- Be kell mutatni a tervezett felújítások megvalósulását, az esetleges elmaradás okait, a tárgyi eszköz gazdálkodási és felújítási tapasztalatokat.

A felhalmozási előirányzatokon belül döntő mértékű a múzeumi rekonstrukció II. ütemével kapcsolatos, legnagyobb részét 2006. évben elkészült, 2007. évi fizetési határidővel vállalt feladatok kifizetése. A 2.1. pontban bemutatottak szerint a rekonstrukció nem folytatódott, a fizetési kötelezettségek megoldásán kívül érdemi előrehaladás nem történt.

Az intézményi beruházás és a felújítás előirányzata csekély mértékű, a Múzeum állagának, műszaki színvonalának szinten tartását sem biztosítja.

2.2. A bevételek alakulása, jellege, típusai bemutatása, rendszerezése

2.2.1. A többletbevételek alakulása, a tervezettől való eltérés okai.

A bevételek alakulásának bemutatása az előirányzat alakulása táblázatban részletesen megtörtént. A Van Gogh Budapesten c. kiállítás sikerének köszönhetően a Múzeum 2007. év I. negyedévében teljesítette a megtervezett saját bevételi előirányzatát.

A többletbevételen belül kiemelkedő az időszak kiállítások jegybevételének alakulása, 814.649 eFt. A kiállításokhoz kapcsolódnak a fotó- és videó jegyek értékesítése (1.177 eFt), a tárlatvezetések bevételei (4.049 eFt), audioguide használat (4.377 eFt) bevételei is.

A bevételi többlet keletkezésének oka egyrészt, hogy időszak kiállítások iránti érdeklődést előre nehéz megtervezni, másrészt a Múzeum működéséhez szükséges pótlólagos forrás igény ösztönözte az intézményt a kiállítások „nyereséges” megvalósítására.

A támogatásértékű bevételek és maradvány átvételek részletezését a külön megkért táblázat tartalmazza.

A Múzeumnál jelentős összegű volt a működési célú pénzeszközátvétel (123.428 eFt). Ezen belül a legnagyobb arányt a Szépművészeti Múzeumi Szolgáltató Kht.-tól kapott 95.000 eFt képviselte, mellyel a Kht. a Múzeum alapfeladatainak ellátását segítette.

A Nemzeti Kulturális Alaptól kapott 30.000 eFt visszatérítendő támogatás (támogatási kölcsön államháztartáson belülről) a 2008. januárjában megnyíló Medici kiállítás kiadásainak finanszírozásához nyújtott komoly segítséget.

2.2.2. A bevétel tervezettől való elmaradásának okai.

A Múzeumnál bevételi lemaradás nem volt.

2.2.3. A behajthatatlan követelések bemutatása, keletkezésük indoklása, a behajtás érdekében tett intézkedések bemutatása.

A Múzeum behajthatatlan követelést nem tart nyilván.

A „0”-ás számlaosztályban került kimutatásra, mint el nem ismert követelés a 2001. évben a Via Spei Csángó Magyar Ifjúsági Szövetség részére folyósított 1.225.399.- Ft (4.140 USD) összeg, melyről a Szövetség elszámolást nem nyújtott be. A 2005. évben a támogatások ellenőrzési jelentése II. Javaslatok 2. pontja szerint intézkedésként a Múzeum a hivatkozott összeg visszafizetésére szólította fel a Szövetséget.

A Múzeum mérlegében a hivatkozott összeg követelésként a megelőző időszakokban nem kerül megjelenítésre, a leltárakban nem szerepel. A támogatás visszafizetésére a Múzeum ismételt felszólította a Szövetséget. Ennek esetleges eredménytelensége esetén meg kell vizsgálni egy külföldön folytatandó peres eljárás várható költségvonzatát, a behajthatatlanná történő minősítés lehetőségét.

Szintén a „0”-ás számlaosztályban került kimutatásra a 2001. évben az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület részére folyósított 8.254.367.- Ft (28.903 USD) összegű támogatásból 1.746.619.-Ft, melyről a szervezet a 2005. évben lefolytatott NKÖM ellenőrzésig elszámolást nem nyújtott be (illetve a Múzeumban nem volt fellehető). A 2005. évben a támogatások ellenőrzési jelentése II. Javaslatok 2. pontja szerint intézkedésként a Múzeum a hivatkozott összeg visszafizetésére szólította fel az Egyesületet.

A Múzeum 2005. évi, 2006. évi mérlegében a hivatkozott összeg követelésként nem kerül megjelenítésre, a leltárakban nem szerepel. Az Egyesület 2007. évben, a már korábban elszámolt kiadások körében, egy ingatlanvásárlás megghiúsulása miatt, átcsoportosítási kérelmet terjesztett elő. A támogatás visszafizetésére vonatkozó követelésünket a támogatás felhasználásának felülvizsgálatának befejezéséig fenntartjuk, erről egyesület elnökét értesítettük.

2.3. *Előirányzat-maradvány*

2.3.1. A 2006. évi előirányzat-maradvány főbb felhasználási jogcímei.

2006. évi előirányzat-maradvány	52.543 eFt
Kiemelt előirányzatonként:	
személyi	5.078 eFt
járulék	20.976 eFt
dologi	12.558 eFt
int.beruházás	12.088 eFt
felújítás	1.843 eFt.

2.3.2. A 2007. évi előirányzat-maradványok alakulása, összetétele, keletkezésének okai (feladat-elmaradás, áthúzódó kötelezettségek, bevételi többletek stb.).

2007. évi előirányzat-maradvány	55.304 eFt
---------------------------------	------------

	módosított előirányzat	tényleges kiadás	kiadási megtak.	bevételi többlet	előirányzat maradvány
(adatok eFt-ban)					
személyi juttatás	845.700	832.663	13.037		13.037
munkáltatót terhelő jár.	272.298	266.237	6.061		6.061
dologi kiadás	1.450.865	1.423.613	27.252	4.949	32.201
int. beruházás	101.725	99.155	2.570		2.570
felújítás	11.843	10.408	1.435		1.435
pénzeszközátadás	51.469	51.469			
támogatás értékű					
működési kiadás	4.020	4.020			
pénzügyi befektetések	47.000	47.000			
központi beruházás	879.966	879.966			
	3.664.886	3.614.531	50.355	4.949	55.304

A kiadási megtakarítás összege 50.355 eFt, bevételi túlteljesítés 4.949 eFt, az **előirányzat-maradvány összesen 55.304 eFt.**

Az előirányzat-maradvány keletkezésének fő okai:

1. Az év utolsó 5 nyitvatartási napján befolyt jegybevétel, melyet a Magyar Államkincstár részére már nem lehetett befizetni, pénztári pénzkészletként megmaradt.
2. A tervezett térszint alatti beépítés (későbbi Európai Unió támogatással) előkészítésével kapcsolatos előirányzatot nem terhelő kiadások kifizetése.

A bevételi többlet keletkezésének fő okai:

A 2007. év végi nem azonosított és függő bevételek rendezése 2008. január hónapban fejeződött be, a KTK rendezésre rendelkezésre álló időn belül, azonban előirányzatot akkor már nem lehetett módosítani. Kötelezettséget vállalni csak a többletbevétel előirányzatosítását követően lehet, azonban a Múzeum éven túli kötelezettséget vállalni is kényszerült. A többletbevétel előirányzatosítása esetén az éven túli kötelezettségvállalás összege lett volna csökkenthető. Kezdeményeztük a nem előirányzatosított többletbevétel visszahagyását az intézmény részére

- **Be kell mutatni a kiadási megtakarítások (személyi juttatás és a munkaadókat terhelő járulékok, felújítási, beruházási, készletbeszerzési, fejezeti kezelésű előirányzat) összetételét.**

Az előirányzat-maradvány bemutatását a beszámoló 3. sz. „fekete táblája” tartalmazza.

A személyi juttatás maradványa az OTKA által (2.248 eFt), illetve a továbbképzés céljára (437 eFt) biztosított források fel nem használt összegeit, továbbá a 2007. év december hónapban számfejtett hóközi személyi juttatások levont adó és járulékvonzatait (3.423 eFt), valamint a 2007. évet terhelő megbízási/szerzői díjak összegeit (6.929 eFt) foglalja magában.

A járulékok maradványa megegyezik a személyi juttatásokhoz kapcsolódó munkáltatót terhelő járulékok arányos összege.

A dologi kiadás maradványa magában foglalja a fejezet részére teljesítendő 5%-os befizetési kötelezettség (6.036 eFt), az OTKA, NKA részére elszámolási kötelezettségek (3.732 eFt), a 2007. év után teljesítendő telefon magáncélú használata miatt SZJA (2.078 eFt), fejezeti kezelésű előirányzattól kapott támogatás fel nem használt (6.000 eFt) összegeit. Az ezen felüli összeg tartalmazza a restitúciós feladatokra kapott támogatás terhére kifizetendő 2.700 eFt-os számla, valamint a Múzeum működését szolgáló, 2007. évet terhelő szállítói számlák 6.706 eFt fedezetét. Intézményi beruházáson megmaradt előirányzat részben OTKA pályázat fel nem használt része (248 eFt), részben a Vasarely kiállítás világítási rendszere számlájának fedezete.

A felújításon megmaradt előirányzat a Dór Csarnok padozati felújítás fedezetéül szolgál, mely 2008. évben kerül teljesítésre.

• **A Kvtv. 52. § (4) bekezdésében előírt előirányzat-maradvány képzési kötelezettség teljesítése, az eltérés okainak bemutatása**

Az előírt maradvány-képzési kötelezettség 45.000 eFt volt.

2007. évben az előírtnál magasabb összegű maradvány képződött, 10.304 eFt-al.

A magasabb összegű maradvány képződésének fő okai:

1. Az év utolsó 5 nyitvatartási napján befolyt jegybevétel, melyet a Magyar Államkincstár részére már nem lehetett befizetni csak becsülhető volt,
2. A tervezett térszint alatti beépítés (későbbi Európai Unió támogatással) előkészítésével kapcsolatos kiadások összege meghaladta a várható maradvány adatszolgáltatásnál becsült összeget,
3. A nem azonosított és függő bevételek rendezése 2008. év januárjában fejeződött be.

3. Egyéb

3.1. A gazdálkodás és a vagyonváltozás összefüggései, az intézményi vagyon állományváltozásának értékelése, a 2007. évben végrehajtott kincstári vagyonhasznosítások, a befolyt bevétel és felhasználása.

2007. évben a tárgyi eszközök bruttó értéke 1.190.593 eFt összeggel nőtt, melyből:

625.486 eFt előző évek beruházásából aktivált érték,

14.139 eFt örökség,

175.778 eFt 2007. évi kifizetés és aktiválás,

8.673 eFt 2007. évi felújítás,

366.517 eFt megvalósult, pénzügyileg nem teljesített beruházás volt.

Tárgyi eszköz értékesítés 322 eFt, selejtezés 43.228 eFt, térítésmentes átadás (fejezetben belül) 2.233 eFt, egyéb csökkenés 7.237 eFt bruttó értékben történt.

3.2. A múzeum vállalkozási tevékenységet nem folytat.

A hatályos alapító okirat tartalmazta a vállalkozási tevékenység lehetőségét, azonban az ott felsorolt tevékenységek közül a ténylegesen gyakorolt tevékenységek szabad kapacitás kihasználásnak minősülnek. Ennek rendezésére a múzeum az alapító okirat módosítását javasolta, az erre vonatkozó tervezetet elkészítette és a fejezet felügyeletét ellátó szerv részére benyújtotta, a jóváhagyás 2008. évben történt meg..

3.3. Annak bemutatása, értékelése, hogy hogyan alakult a költségvetésből kiszervezett tevékenységek, szervezetek helyezte.

A Szépművészeti Múzeumi Szolgáltató Közhasznú Társaság jelentős részt vállal a bevételek beszedésében (szponzoráció, múzeumi bolt működtetés, helyiség bérbeadás), valamint a bevételek terhére a múzeum feladatainak ellátásában.

2007. évben a teremőrzési feladat részben kiszervezésre került a Kht-hoz. Az Országos Munkavédelmi és Munkaügyi Főfelügyelőség Közép-Magyarországi Munkaügyi Főfelügyelősége által lefolytatott vizsgálata eredményeként 2007. július 17. napján meghozott határozat úgy rendelkezett, hogy az ott név szerint megjelölt, teremőri feladatokat ellátó magánszemélyeket a Múzeum a továbbiakban megbízási jogviszony keretében nem foglalkoztathatja. (A Múzeum az időszaki kiállítások teremőrzési feladatainak ellátására megbízási szerződéseket kötött a magánszemélyekkel, a közalkalmazotti státuszban levő teremőrök az állandó kiállítások őrzését látták el.) A határozat az érintett magánszemélyekre nézve munkaviszony létesítését írta elő.

A Kht. társasági alapító okiratban foglalt alaptevékenysége a 9252'03 TEÁOR számú „múzeumi tevékenység” értelemszerűen magában foglalja külön nem nevesített tevékenységként teremőri feladatok ellátását.

Figyelemmel a Múzeumra irányadó jogszabály, a Közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény kógens előírásaira, mely szerint költségvetési szerv munkavállalójával munkaviszonyt nem, csak közalkalmazotti jogviszonyt hozhat létre, s melyet éves jóváhagyott létszám előírányzat korlátoz, a jogerős határozat végrehajtása érdekében megállapodás jött létre a Múzeum és a Kht. között a teremőrzési feladatok részbeni ellátására.

3.4. Az intézmény alapítói/vagyonkezelői felügyelete alá tartozó alapítványok, közalapítványok, közhasznú társaságok, gazdasági társaságok (kft., rt.) tekintetében:

Gazdálkodó szervezet megnevezése	Saját tőke értéke (mFt)	Állami tulajdonú részesedés	Költségvetési támogatás összege (m Ft-ban)	Költségvetési támogatás célja
	2006. év	aránya		
Szépművészeti Múzeumi Szolgáltató Kht.	-2	100%	26	Átvállalt teremőrzés kiadásainak fedezete

A Szépművészeti Múzeumi Szolgáltató Kht –ba befektetett jegyzett tőke összege 3 mFt, a saját tőke összegére vonatkozóan a 2006. évi december 31-i adat áll rendelkezésre, a Kht. költségvetési támogatást működésére nem kapott. A 2006. évi saját tőke adatáról a beszámoló határidejére jogszabályban előírt határidőt (2008. május 31.) követően van mód tájékoztatást adni.

A Kht. részére az előző pontban ismertetett feladat átvétele miatt, a tervezett kifizetéseknek megfelelő összegű pénzeszköz került átadásra a vonatkozó megállapodásban rögzítettek szerint.

Az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény 59. §. (6) bekezdése alapján a központi költségvetési szervekkel a társasági részesedések vagyonkezelésére kötött szerződések 2007. szeptember 25. napjától megszűntek.

A törvényi rendelkezéseknek megfelelő állapot megvalósításának céljából a Szépművészeti Múzeum és az MNV Zrt. között 2008. február 6. napján került aláírásra a társasági részesedés átadására vonatkozó megállapodás.

Az Oktatási és Kulturális Minisztérium Fejlesztési és Gazdasági Szakállamtitkárának 2008. március 11. napján kelt utasítása alapján a Szépművészeti Múzeumi Szolgáltató Kht-ban levő részesedést még 2007. évre vonatkozóan ki kell vezetni.

Az utasítás a Pénzügyminisztérium szakállamtitkárának 2008. február 29. napján kelt utasításán alapszik, mely kötelezően előírja a 2007. szeptember 25. napjával, az állami vagyonról szóló törvény alapján a kivezetést a törvény erejénél fogva, abban az esetben is, ha az átadás –átvétellel kapcsolatos tényleges intézkedések hosszabb időszak alatt zajlottak le.

A Szépművészeti Múzeum a hivatkozott részesedés kivezetését a fentieknek megfelelően utasításra 2007. évre vonatkozóan végrehajtotta, a fejezet felügyeletét ellátó OKM felé haladéktalanul jelezte, hogy az intézkedés csak szabálytalanul hajtható végre.

Az MNV Zrt. képviselőjét egyidejűleg megkereste a Múzeum azzal a felvetéssel, hogy mérlegvalódiság számviteli alapelv és a bizonylati és okmányfegyelem betartása csak akkor nem fog sérülni, ha az MNV Zrt. jogelődjénél, az ÁPV Rt-nél a könyvekbe szintén bevezetésre kerül 2007. évi dátummal a részesedés könyv szerinti értéke. Ennek feltétele a megkötött megállapodás hatályon kívül helyezése, és új szerződés megkötése, vagy a jelenlegi módosítása annak érdekében, hogy a visszamenőleges hatály megvalósulhasson.

Az MNV Zrt. könyvvizsgálójának véleménye szerint a törvény nem határozott meg határidőt az egyes részesedések átadás-átvételére, továbbá az átadás-átvételi tranzakciók pontos menetét sem szabályozta.

A korábbi gyakorlat alapján egyes részesedések átadás-átvétele egy jogi folyamat eredménye, a tranzakció számviteli kezelése (azaz a részesedés könyvekből történő kivezetése, illetve felvétele) csak a jogi aktus lezárulását követően történt meg. A jogi folyamat során átadás-átvételi jegyzőkönyv készül, mindkét fél ellenjegyzésével. Amely részesedések esetében az átvételi procedúra nem történt meg, azokat az ÁPV Zrt nem mutatja ki könyveiben 2007. december 31-i fordulónapon.

Az át nem vett részesedések esetében a könyvvizsgáló nem tartja indokoltnak az ÁPV Zrt. könyveiben történő kimutatást, tekintve, hogy ennek dokumentációja nem teljeskörűen biztosított.

A Szépművészeti Múzeum Pártoló Alapítvány induló vagyona 1990. június 5-én 12.500.000.-Ft volt, melyhez a múzeum alapításkor 500.000.-Ft-ot nyújtott. Az alapítványban nincs állami tulajdonú részesedés. Költségvetési támogatást az alapítvány nem kapott.

3.5. A Múzeum dolgozók lakásépítésével, vásárlásával kapcsolatos pénzeszközt, állományt nem tart nyilván.

3.6. A Múzeum Európai Uniós programok keretében támogatásban nem részesült.

A Szépművészeti Múzeum térszint alatti bővítése –látogató és turisztikai központ létrehozása projekt javaslat a 2142/2007. (VII. 27.) Korm. határozat 2. pont szerint kiemelt projekt javaslatként került akciótervi nevesítésére. Az akciótervben történő nevesítés még nem jelent garanciát a projekt javaslat megvalósításának támogatására. A Múzeum a szükséges adatszolgáltatásokat teljesítette/folyamatosan teljesíti, a szerződéskötés várható időpontja 2008. július hó 11. napja. Az előkészítéssel kapcsolatosan felmerült kiadásokat a Múzeum a függő kiadások között tartja nyilván.

4. A költségvetési év gazdálkodásának általános értékelése.

A Múzeum 2007. évben is folyamatosan likviditási problémákkal küszködött. Ennek alapvető oka, hogy a működési bevétel, valamint többletbevétel jelentős részét eredményező időszak kiállítások kiadásainak nagy részét időben hamarabb kell teljesíteni, mint ahogy a fedezetüket biztosító bevételek befolynak. A probléma áthidalására az NKA-tól 30.000 eFt összegben visszatérítendő támogatást kapott a Múzeum, melyet 2008. évben kell visszafizetni, valamint a Szépművészeti Múzeumi Szolgáltató Kht. 95.000 eFt összegben adott át pénzeszközt.

A likviditási problémák ellenére a Múzeumnak a szállítói felé 30 napon túli tartozása nem állt fenn.

A Múzeum eleget tett adó és járulékfizetési kötelezettségeinek mind 2007. évre, mind az előző időszakra vonatkozóan. A központi bérszámfejtéssel kapcsolatos problémák változatlanul fennálltak, melyek 2008. évben a nettó finanszírozás bevezetésével csak fokozódni fognak. 2007. évben az adóbevallások csak több hónapos késéssel készültek el a Kincstár részéről, ennek ellenére benyújtásukkor az intézményeknek kellett igazolási kérelmet beadni az APEH felé. Az adó- és járulék befizetések a Kincstár által havonta átadott dokumentumok alapján történtek. Év végére nem minden adónemre vonatkozóan került a bevallás és befizetés maradéktalanul összhangba, néhány ezer forintos differenciák jelentkeztek, hiányként és túlfizetesként egyaránt. Egy tétel, 514 e Ft késedelmi kamat vonatkozásában a Múzeum a tartozás elengedését kedvezményezte, melyre vonatkozóan a jóváhagyó határozat 2008. február 4-én került kiadásra.



5. Egyéb, az intézmény által lényegesnek tartott információk.

Alapítványok által ellátott feladatokra – az Áht. 94. §-a (3) bekezdésében foglaltakra figyelemmel- a Múzeum nem teljesített kifizetést.

A kincstári kapcsolatok jók. A korai zárás megnehezítette a várható bevételek miatti előirányzat-módosítás pontos számítását, valamint a jegybevételek miatt indokolatlanul nagy házipénztári pénzkészletet eredményezett, mely egyben kincstári beszámolótól való eltérést is okozott. Évek óta fennálló probléma, hogy a Kincstár a fejezeti hatáskörű előirányzat-módosításokat külön könyvelt tételként nem rögzíti (a központi beruházási előirányzatok kivételével), ezért az előirányzat-módosítások egyidejű könyvelése a szabad keretből történő bonyolult számítások révén lehetséges csak.

Budapest, 2008. április 14.

dr. Baán László
főigazgató

Pintérné Bánóczy Ágnes
gazdasági igazgató

TELJESÍTMÉNYÉRTÉKELŐ LAP

Intézmény neve: SZÉPMŰVÉSZETI MÚZEUM

Vezetője: Dr. Baán László

Főbb munkatervi pontok teljesítése

Szakmai működés (várható 2007. évi adatok)

1.) *Gyűjteménygondozás*

gyarapítás: 172 db

(Régi képtár 3 db, Régi szobor Osztály 1 db, Egyiptomi Osztály 3 db,

Grafikai Osztály 150 db, Antik Osztály 10 db, Modern Osztály 5 db)

Példaként említhető Pieter Quast: Író férfi c. festmény; Egyiptomi női istenség bronzszobra; két ibér kisbronz, álló és ülő nőalak; agyagedény Hacilarból; „Egy dózse apoteózisa” c. itáliai rajz.

A gyűjtemények munkatársai a szűkös anyagi keretek ellenére 2007-ben komoly erőfeszítéseket tettek a műtárgyvásárlások terén. A külföldi műkincspiac mozgásának állandó figyelemmel kísérése nyilvánvalóvá teszi, hogy a monumentális, az állandó kiállítások kiemelt tárgyai közé illeszkedő darabok ára számunkra jelenleg elérhetetlen. Az Egyiptomi Osztály például azt a stratégiát választotta, hogy kisebb méretű, de valamilyen (ikonográfiai, kronológiai, tudományos stb.) szempontból kuriózumnak/hiánypótlónak számító tárgyakat próbál megszerezni. A képzőművészeti gyűjtemények is mindenképpen olyan műalkotásokat kutatnak fel, amelyekkel gazdagítják a múzeum gyűjteményét. Ellentétben más hozzánk hasonló európai múzeumokkal, a legnagyobb mesterek munkáit nem tudjuk megszerezni, de sajnos, fennáll a veszélye annak, hogy bírósági ítélet következtében éppen a gyűjtemény remekműveiből veszítünk el néhányat.

nyilvántartás: megközelítőleg teljes körűen lefedi a múzeum műtárgyállományát

állományvédelem: raktárrendezés keretében a gyűjtemény tisztítása, karbantartása, az állandó kiállítások műtárgyainak karbantartása folyamatosan történik, az időszakos kiállításokhoz kapcsolódóan a kiállításra kerülő műtárgyak állapotfelmérése minden esetben megtörtént, a szükséges konzerválásra, restaurálásra mindig sor került

teljes restaurálás: 199 tétel

konzerválás, tisztítás, karbantartás: 1239 tétel

Példaként említhető

Cseh mester Jézus születése ltsz. 1636 fa konzerválása és klímabox,
Sebastiano del Piombo: Férfiportré ltsz. 138 keretrestaurálás és klímabox
Sebastianodel Piombo: Fiatal lány portréja ltsz: 51.2879
Boccaccio Boccaccino: A gyermek Jézus imádása, ltsz. 4240 Rest. III. ütem
Régi Képtár Térey kiállítás
Umbriai festő XIV.sz. Szt. Bertalan, freskó, ltsz. 1301
Északolasz festő 1500 körül Theseus és a Minotaurus, fatábla ltsz1411
Niccolo di Segna Mária gyermekével, fatábla ltsz 51.2985
Francesco Morone Mária gyermekével, fatábla ltsz. 1407
Altöttingi Madonna, kegyzsobor másolat ltsz. 53.651
Olasz festő XVII.sz. Saul megtérése ltsz 73.9
Andrea del Castagno után: Ozorai Pipo ltsz. L. 3.250
Olasz festő Csatajelenet ltsz L.3.428
Olasz festő Csatajelenet ltsz L.3.429
Olasz festő Csatajelenet ltsz L.3.430
Olasz festő Csatajelenet ltsz L.3.431
Balló Ede-Borgognone, Mária gyermekével, Berlini oltárkép, Balló másolat
Balló Ede-Bellini, Mária gyermekével, oltárkép, Balló másolat
Lucas Cranach: Salome Keresztelő Szt.János fejével ltsz. 132 parketta,
klímabox, retus
C. Dusart Fogadó ltsz 283 keretrest, üvegezés
A.van der Werff Női képmás ltsz.397 keretrest., üvegezés

Kiemelkedő feladatként megemlíthető, hogy az Egyiptomi gyűjtemény a Nemzeti Kulturális Alapból elnyert pályázati forrás terhére elkészíttette az első klimatizált vitrinjét, amely a négy őrzött múmia egyikének korszerű tárolására szolgál. Szándékunk a további három múmia számára is hasonló klimatizált vitrint készíttetni, a hatékonyabb állagmegőrzés érdekében.

A 2007. évi teljesítést összevetve a korábbi évek hasonló időszakával megállapítható, hogy a hosszú távú terveinknek megfelelően, a folyamatosságot biztosítva, hozzávetőlegesen egyező mennyiségű állományvédelmi feladatot végeztünk, minőséget és tudományos tartalmat megőrizve és fejlesztve.

Kiemelendő, hogy a megelőző konzerválás jegyében 2007. évre befejeztük a korábban elhanyagolt gyűjteményi raktárak teljes felmérésének és rendezésének az utóbbi években zajló munkálatait.

revízió: folyamatosan, a jogszabályi előírások betartásával folyik a munka, a tervezett ütemezés szerint mintegy 1400 tétel revíziója történt meg 2007. évben.

2.) *Tudományos kutatás*

Átlagosan éves szinten mintegy 80 téma tudományos feldolgozása történik a múzeumban. A konkrét, elkülöníthető kutatási feladatok, mint például az OTKA által támogatott projektek mellett a múzeum szakmai tevékenysége folyamatos kutatással jár, például az időszakos kiállítások megrendezése, a kiállításokhoz kapcsolódó katalógusok összeállítása során, az állományvédelmi munkák végrehajtása esetén. A tematikus szakkatalógusok alapos, elmélyült tudományos munka eredményeként készülnek el.

Kiemelt kutatási projektként az „EURÉKA” megnevezésű programban vettünk részt, amely a különböző műtárgyak korszerű lézeres restaurálására irányul, a festménytisztítás új módszere eredményének mérését, bemutatását célozza.

Terven felül elkészült a 2006-2010. évekre vonatkozó távlati kutatási terv, amely a tudományos munka vezetői felügyeletét elősegíti, az egyéb szakmai munkával történő összehangolást biztosítja.

3.) *Látogatók magas színvonalú kiszolgálása*

A Szépművészeti Múzeum önkéntes programjának ötlete 2006 augusztusában született meg – a világ nagy múzeumainak példája nyomán. Célunk elsősorban az információs pult hiányának pótlása volt. Ma már közel nyolcvan tagunk van. Önkénteseink a program működésének első évében (2006. szeptember-2007. szeptember) összesen 6936 munkaórán (867 munkanapon) lelkesen segítettek, és segítik ma is a múzeumi kollégák munkáját, emelve ezáltal a múzeumi szolgáltatás színvonalát. Az önkéntesek nem csupán az információs pultban nyújtanak a látogatóknak segítséget, hanem segítik a múzeumpedagógiai programokat és az intézmény programjainak (megnyitók, sajtóesemények) lebonyolítását is. A főbejárati előcsarnokba telepített információs pult informatikai infrastruktúrája 2007. év végén elkészült.

A Portikuszon új információs pultot állítottunk fel, ahol nyitva tartási időben két önkéntes segíti információkkal a látogatókat. Ugyanitt elhelyeztünk egy, a vakok számára készült tapintható térképet is, amely a múzeumban való közlekedésüket segíti.

Elkészült az új, zárható biztonsági szekrényekkel kiegészített ruhatár, ahol egyszerre 500 látogató kabátját, táskáját lehet tárolni, így elkerülhetjük a korábbi, nagy kiállításainkon tapasztalható zsúfoltságot.

A főbejárati pénztár fölött és a Múzeum Shopban plazmaképernyőkön aktuális információkat olvashatnak a vendégek.

A kiállításokra szóló jegyeket ma már a Jegymester segítségével elővételben, interneten is meg lehet vásárolni, az itt beszerezhető belépők időszávra szólnak. A rendszer működésének hatékonyságát jelzi, hogy míg korábban a kimagaslóan nagyszámú látogatót vonzó kiállítások esetében jelentős sorbaállással lehetett csak bejutni, addig jelenleg a jelentős látogatószám-növekedés ellenére sincs torlódás sem a bejáratnál, sem a pénztáraknál, a múzeumlátogatók is elégedettebbek. A nagyobb érdeklődésre számot tartó kiállítások esetén (pl. Van Gogh) 50 városban, az ismert jegyirodákban is hozzá lehetett jutni a belépőkhöz.

A Múzeumban elhelyezett érintőképernyős számítógépen is lehet jegyet elővételben venni, ezen kívül érvényesíteni a tiszteletjegyeket, a jegyek a helyszínen kinyomtathatók.

A Jegymester Kft.-vel közösen működtetett jegyértékesítő-jegyellenőrző rendszer dedikált hálózatának kiépítése 2006. évben a főbejárat térségével kezdődött. Idén a rendszer bővítésével a Múzeum látogatók által bejárható teljes területe bekapcsolódott a rendszerbe, megteremtve ezzel valamennyi kiállítási helyiségnél az interneten, vagy országszerte a jegyirodákban előreváltott jegyek ellenőrzésének lehetőségét.

A pénztárakban megteremtődött a kártyás fizetés lehetősége.

Két idén rendezett kiállításnak, a „Van Gogh Budapesten” és az „...és akkor megérkeztek az inkák” című tárlatoknak külön honlapot készítettett a múzeum, amelyek segítségével a látogatók bővebb ismereteket szerezhettek a kiállításokról, a művészekről vagy a bemutatott időszakról. Mindkét honlap nem csak a látogatók közt, hanem szakmai körben is sikert aratott.

Hozzáférés (várható 2007. évi adatok)

1.) *Látogatószám teljesülése, a látogatószám növekedését elősegítő új szolgáltatáscsomagok és készpénzkímélő eszközök bevezetése*

Látogatószámként 700 ezer fővel számolunk 2007. évben. . (A Szépművészeti Múzeum történetében az eddigi legmagasabb látogatószám! Ezen belül a Van Gogh kiállítás látogatottsága (485 000!) nemzetközi rekordnak tekinthető.)

Növeli a látogatók számát a csütörtök esti Múzeum+ rendezvény, mely a szokásos nyitvatartási időn túl, esti látogatást tesz lehetővé minden héten. A Múzeum + zenei és irodalmi rendezvényei, a különleges témákra felfűzött tárlatvezetések sok olyan embert (köztük sok igényesen szórakozni vágyó fiatal) vonzanak a múzeum falai közé, akik eddig nem látogattak bennünket.

A családi, gyermek ill. iskolai foglalkozások folyamatos fejlesztésével és gazdagításával eredményesen tudjuk növelni a legfiatalabb látogatók számát az egész ország területéről.

A múzeum nagy gondot fordít arra, hogy a hátrányos helyzetűek is részesülhessenek a múzeumlátogatás élményében. Erre dolgoztuk ki az ún. tapintható tárlatokat. 2007-ben ezt továbbfejlesztettük, így az inka kiállításon már nem külön teremben (elkülönítve!), hanem magában a kiállítási térben, az eredeti műtárgyakból rendezett kiállításba építettük bele a vakoknak és gyengénlátóknak szóló kiállítási részeket.

Az „...és akkor megérkeztek az inkák” című kiállítás megnyitása előtt a múzeum és a Nemzeti Üdülési Alapítvány megállapodást kötött, amelynek köszönhetően üdülési csekket is elfogad az intézmény, ezzel további látogatói kör számára teszi elérhetővé a múzeum kiállításainak megtekintését.

A Nemzeti Múzeum és a Szépművészeti Múzeum együttműködésének köszönhetően a Dzsingisz Kán és az inka kiállítás közös látogatói 25 százalékos kedvezményt kaptak.

Ezek mellett az Accor és a Sodexo utalványok beváltóhelye is a múzeum, valamint további, egészében újszerű, „csomagok” kidolgozását tűztük ki célul a vidéki, múzeumot kedvelő turisták, külföldiek számára.

2.) *A gyűjtemények digitalizálása, internetes hozzáférhetőség teljesülése*

A múzeum teljes műtárgyállománya hozzávetőleg 125000 tétel. A sokszorosított grafikai anyag mellett mintegy 25000 az egyedi műtárgyak száma. Ennek több mint a fele digitalizálásra került, a digitalizált állományok műtárgyakról készült fényképfelvételek, a műtárgyakat leíró szöveges adatok, illetve metaadatok. A digitalizálás a Múzeum írott Tartalomfejlesztési és Digitalizálási Tervében megfogalmazott rend szerint folyik. Részben fényképezést jelent, részben szkennelést. Az állományok a legtöbb esetben jelentős emberi ráfordítást és szakképzettséget igénylő méretezési, fotójavítási, színmenedzselési folyamat után már nyomdai felhasználásra alkalmas állapotban kerülnek mentésre, archiválásra.

Honlapunkon újdonságként egy a régióban egyedülálló együttműködés révén olyan virtuális múzeumi sétára nyílik lehetősége a Szépművészeti Múzeum látogatóinak, amely a virtuális játékok vagy a „Second Life” világához hasonló felhasználói élményt kínál. Az Arcus Interactive Group szakemberei a Microsoft Silverlight nevű platformján dolgozták ki a háromdimenziós múzeumi séta alkalmazást.

A Microsoft, az Arcus Interactive Group és a Szépművészeti Múzeum együttműködésében megvalósult alkalmazás segítségével egy képzeletbeli, virtuális térben is megismerkedhetünk a múzeum állandó gyűjteményeinek válogatott műalkotásaival. A virtuális séta néven a múzeum weboldaláról elérhető alkalmazást az

Arcus Interactive Group szakemberei fejlesztették, a fejlesztés támogatója a Microsoft, a technológiai háttér pedig a Microsoft által frissen bemutatott Silverlight technológia.

A Szépművészeti Múzeum weboldalán működő virtuális séta a program futtatásához szükséges letöltéseket követően nemcsak a műtárgyak térbeli megtekintését teszi lehetővé, hanem a 3D virtuális galériákat járva a falon függő festményekre kattintva egy szintén háromdimenziós prezentációs ablakban a műtárgyakról szóló információkhoz is hozzájuthatunk.

A múzeum olyan közösségi tér, amely összeköti a kultúra, az üzlet, a társadalom különböző területein működő embereket. A virtuális séta alkalmazásával szélesebb látogatói rétegeket érünk el, inspiráljuk a művészeti életet, megkönnyítjük a tanulást, a keresést, dinamizmust viszünk a klasszikus képzőművészeti térbe.

A Múzeum virtuális bejárata a honlap (<http://www.szepmuveszeti.hu>), melyen napi 1000-1200 látogató lép be, hogy megtekintse a gyűjtemények mintegy 300 főművét, tájékozódhat a Múzeumra vonatkozó közérdekű adatokról, az aktuális hírekről, kiállításokról. Továbbmenve az Antik Gyűjtemény honlapjára (http://www2.szepmuveszeti.hu/antik_gyujtemeny/antik_gy.php), világosan látszik az a szerkezetet, amelyet egy önálló kutatási iránnyal rendelkező intézmény a legjobb igyekezettel megcélozhat és törekedhet a megvalósítására. Néhányat kiemelve: alapkutatásnak számító eredményekről tudósít; (nemzetközi) tudományos együttműködések alapjául szolgál; enciklopédikus igénnyel hiteles és alapos információt közvetít az ókor tárgyi emlékeiről és a hozzájuk kapcsolódó jelenségekről; az oktatásnak és közművelődésnek helyszínéként is üzemel.

3.) *Kutatószolgálat, tudományos-muzeológiai feltárás: katalógus, évkönyv, folyóirat, tudományos közlemények*

Külső kutatók számára a múzeum nyitott, mintegy 70 fő külső kutató végezte el kutatását a múzeum műtárgyai, tudományos kiadványai által nyújtott szakmai információk felhasználásával.

Az utóbbi években folyamatosan rendezzük a múzeum korábban hozzáférhetetlen irattárát a kutatószolgálat kialakításához. Ennek eredményeképpen máris több kiadvány és tanulmány született belső és külső kutatók tollából az irattári anyag felhasználásával. A társmúzeumok kutatói egyre többen keresik fel a kutatásra alkalmassá tett irattárunkat, legfőképpen a Szépművészeti Múzeumból leválasztott Magyar Nemzeti Galéria munkatársai. Kiemelendő az új munkatársak segítőkész hozzáállása is.

A Szépművészeti Múzeum Könyvtára a leggazdagabb és legszínvonalasabb művészettörténeti könyvtár az országban. Olvasótermét és annak szolgáltatásait egyre

növekvő számban folyamatosan igénybe veszik a művészettörténész hallgatók és a művészeti kutatók.

Az Egyiptomi Gyűjtemény letéti könyvtárának olvasóterme továbbra is heti két délelőtti áll rendelkezésre az egyetemi hallgatók számára. A tudományos kutatókat (egyetemi tanárok, stb.) a hét bármely napján fogadjuk. Az Antik Gyűjtemény letéti könyvtára a klasszika-filológia és régészhallgatók, ill. kutatók szolgálatában áll.

Katalógus valamennyi kiállításához kapcsolódóan készül, szám szerint 11 kiadvány született, 50 tudományos cikk, 21 tanulmány, 2 disszertáció készült el.

Nemzetközi együttműködés eredménye a grafikai tudományos munka kiemelkedő alakja, Gerszi Teréz 80. születésnapjára elkészült emlékkönyv. Ebben az évben a Bulletin szakmai folyóiratunk két újabb száma is megjelenik.

Gyűjteménytörténet kutatás szempontjából kiemelkedő jelentőségű a franciaországi Compiègne-ben megrendezett Esterházy-kiállítás, melynek katalógusába több tanulmány és katalógustétel született a múzeum munkatársainak tollából.

A múzeum gondozásában októberben megjelent a MúzeumCafé című kiadvány, amely az egész magyar múzeumi világ magazinja kíván lenni. A lap kéthavonta, 3000 példányban jelenik meg.

Komplexitás (várható 2007. évi adatok)

1.) *Változatos kiállítási program, az állandó kiállítás, új időszakos kiállítások; kapcsolódás az országos kiállítási programokhoz*

Az állandó kiállításokon belül az olasz gyűjtemény felújításával a Régi Képtár kiállítása teljes egészében megújult, ezzel kivívta a külföldi látogatók és magas szintű protokoll vendégek nagy elismerését. Az idén megkezdődött a XX. századi Modern gyűjtemény, kiállításának felújítása.

A 2007. évben megrendezett időszaki kiállításokról az alábbiakban adunk rövid, összefoglaló tájékoztatást:

Van Gogh Budapesten

2006. december 1. – 2007. április 1.

A művészettörténet egyik megragadó alakjának, a poszt-impresszionista Vincent van Gogh-nak az életművét bemutató kiállítás 2007 március végéig volt látható. A 19. századi holland-francia művészet felkavaró zsenijének mintegy nyolcvan alkotását a

világ legjelentősebb múzeumaiból kölcsönöztük. A tárlat „prelűdjeként” régi mestereket mutattunk be, akik Van Gogh művészetének kialakulásában meghatározóak voltak (pl. Rembrandt, Delacroix, Caspar David Friedrich, J.-F. Millet, Ch. Daubigny). Zárótételként pedig a holland mesternek a 20. század eleji magyar művészetre – a magyar fauve-okra vagy pl. Derkovics Gyula, Czimra Gyula festőművészetére – gyakorolt hatását körvonalaztuk, párhuzamokkal.

Parabélyeg

A művészbélyeg négy évtizede a fluxustól az internetig
2007. március 23. – június 24.

A tárlat huszonöt ország kétszázötven művésztől származó mintegy félezer művészbélyeg-lapot mutatott be. A kiállítás anyagát az Artpool Művészetkutató Központ által 1994 óta Művészbélyeg Múzeum néven működtetett archívumára és a műfaj legfontosabb képviselőinek személyes felkérésére alapozva állítottuk össze. Az Artpool Művészetkutató Központ összesen ezerkétszáz művésztől mintegy tízezer bélyeglapot őriz, s az elmúlt időszakban a világon a műfaj legteljesebb és legreprezentatívabb gyűjteményévé vált.

„...és akkor megérkeztek az inkák”

Kincsek a spanyol hódítás előtti Peruból

2007. május 18. – szeptember 30.

Az „...és akkor megérkeztek az inkák” című kiállítás átfogó képet adott Peru spanyol hódítás előtti kultúráiról és azok művészetéről. A kiállításra kerülő mintegy 300 műtárgy, amely az egymással érintkező és egymást követő kultúrák művészetének megjelenési formáit és ezek fejlődését volt hivatott bemutatni, nemcsak történeti és antropológiai jelentősége miatt, hanem művészi kidolgozottsága miatt is különleges volt. A tárlaton szereplő műtárgyak között szerepeltek kerámiák, textilek, valamint aranyból és ezüstből készített különleges ötvösmunkák is.

A tematikus kiállítás a tárgyi emlékek segítségével végigvezette a látogatókat az „anyakultúrának” tartott Chavintól kezdve az őt követő, a különböző földrajzi tájakon – a tengerparti sávban, a hegyekben és az esőerdőben –, a természettel összhangban élő kultúrákon át egészen az Inka birodalom virágzó művészeti kibontakozásáig, megmutatva az egyes kultúrák jellegzetességeit, művészeti-esztétikai világképének alakulását, a stílusjegyek fejlődését és az általuk alkalmazott technikai megoldásokat.

A rézmetszés virtuózai Mantegnától Hogarthig

2007. szeptember 7. – 2008. január 27.

A sokszorosított grafikai eljárásokat feldolgozó sorozat második tárlatán a legrégebbi mélynyomású grafikai technikát, a rézmetszést mutatjuk be a Szépművészeti Múzeum gazdag sokszorosított grafikai anyagából válogatott mintegy kétszáz mű segítségével.

A legkorábbi kiállításra kerülő lapok a 15. század második felében készültek, itáliai és német mesterek művei (Mantegna, Pollaiuolo, Schongauer, Meckenem). A legtöbb bemutatandó mű a rézmetszés szempontjából legtermékenyebb 16. századból származik: a német mesterek közül a legkiemelkedőbb Albrecht Dürer, Heinrich Aldegrever és Albrecht Aldorfer, a németalföldiek közül Lucas van Leyden, Hendrick Goltzius, Jan Saenredam, Aegidius Sadeler, Jacob Matham és Jan Muller. Az itáliai művészeket elsősorban M. Raimondi, G. Ghisi és J. Caraglio képviseli, a franciákat a Fontainebleau-i Iskola mesterei. A következő két évszázadban elsősorban reprodukív grafikák születtek, a Carracci család metszeteiből, a Rubens és a Watteau festmények utáni lapokból és a francia portré-metszetekből válogatunk. A 18. század kiemelkedő mestere az angol William Hogarth, akinek számos lapját őrzi a múzeum. A tárlaton bemutatjuk a mezzotinto technikát is, amelyet főként a 18. századi művészek alkalmaztak. A 19. és a 20. században más sokszorosított grafikai eljárások kerültek előtérbe, a rézmetszet technika jelentéktelenné vált, így a tárlat a 18. században készült művekkel zárul, négy évszázad művészeti termését áttekintve. A kiállított lapok mellett metszetekkel illusztrált könyvek teszik teljessé a bemutatót.

A látogatók végül megismerhetik a rézmetszés szerszámain, valamint a rézlemez megmunkálásának fázisait.

Egy varázslatos külön

Friedensreich Hundertwasser művészete

2007. október 12. – 2007. január 13.

Friedensreich Hundertwasser (1928 – 2000) festő, grafikus és építész a 20. század egyik legkülönösebb művészegyenysége volt. Gazdag alkotói fantáziája a festészet, a grafika, az iparművészet és az építészet területén egyaránt megmutatkozott. Minden eszközt felhasznált mélyen humanista, az ember és az őt körülvevő környezet harmóniájának megteremtését hirdető életfilozófiájának kifejezésére.

A bécsi születésű művészt pályája során olyan egymástól távol eső művészeti jelenségek is megérintették, mint a naiv festészet, az informel, a szürrealizmus, illetve Antoni Gaudí építésze. Rendkívül gazdag grafikai és iparművészeti munkásságában a színek és formák tobzódását éppúgy megfigyelhetjük, mint épületein. Képein a természet sokszor absztrahált, épületeit azonban körülölelik, befedik vagy annak nyílásait kitöltik a zöldellő fák, virágzó bokrok, melyek a színes, hullámozó, minden szögletest ívvé formáló építészeti környezettel egységbe forrva hirdetik alkotójuk ökológikus világszemléletét.

A Szépművészeti Múzeum kiállítása a Hundertwasser hagyatékot gondozó KunstHausWien-nel együttműködve annak gyűjteményéből mutat be válogatást. A bécsi múzeumból érkező festészeti és grafikai alkotások mellett a művész által tervezett kárpitok is láthatók, míg építészeti tevékenységéből az épületeiről készült fotók és előkészítő munkái nyújtanak ízelítőt. A tárlat e módon kíván egy olyan művész életművéről átfogó képet nyújtani, aki nem csak művészetével, hanem filozófiájával és gondolkodásmódjával, külön viselkedésével is felhívta magára a figyelmet, hiszen az emberi jogok, a világbéke és a környezetvédelem elszánt harcosa is volt.

Picasso, Klee, Kandinszkij
A svájci Rupf-gyűjtemény remekművei

2007. október 26. – 2008. január 27.

Hermann Rupf és feleségének gyűjteménye ma már az egyik legfontosabb klasszikus modern művészeti magángyűjteménynek számít.

Az 1880-ban Bernben született rövidárú üzlet tulajdonos Hermann Rupf és neje, Margrit Rupf-Wirz 1907-ben kezdték el felépíteni gyűjteményüket. Ekkoriban vásárolták első képeiket, Georges Braque és Pablo Picasso festményeit, amelyeket ma a kubizmus korai szakaszának legfontosabb alkotásai között tartunk számunk. Intenzíven foglalkoztak koruk művészetével, annak népszerűsítésével, megismertetésével.

A gyűjteményt kezelő, ötvenéves jubileumát ünneplő Hermann und Margrit Rupf-Stiftung (Hermann és Margrit Rupf Alapítvány) egy vándorkiállítás keretein belül ad bepillantást a gyűjteménybe – a kollekció legjelentősebb darabjainak segítségével, mint például a vadak (Derain, Friesz), a kubisták (Braque, Picasso, Gris és Léger), vagy Paul Klee és Kandinszkij műveivel. A vándorkiállítás harmadik helyszínéként 2007-ben a budapesti közönség ismerkedhetett meg a Rupf gyűjtemény legkiemelkedőbb alkotásaival.

A Szépművészeti Múzeum gyűjteményéből vidéki városokban rendezett kiállítások, amelyek a centenáriumi évben bemutatott „Remekművek vendégségben” című kiállítás sorozat -nagy érdeklődésre való tekintettel- idei folytatásaként valósultak meg.

Rejtett szépségek. A nő ábrázolása a XIX. század kezdetétől a századfordulóig.

Festmények, szobrok, grafikák a 100 éves Szépművészeti Múzeum gyűjteményéből

2007. május 31. – szeptember 3.

Helyszín: Szeged, Móra Ferenc Múzeum

„Élet a halál után – az egyiptomi halotti kultusz emlékei”

Válogatás a 100 éves Szépművészeti Múzeum Egyiptomi Gyűjteményéből

2007. április 6.– május 20.

Helyszín: Szolnok, Aba Novák Kulturális Központ

„Élet a halál után – az egyiptomi halotti kultusz emlékei”

Válogatás a 100 éves Szépművészeti Múzeum Egyiptomi Gyűjteményéből

2007. május 24. – június 18.

Helyszín: Kaposvár – Művészetek Kincsháza – Vaszary Képtár

Kiállítás külföldön:

Esterházy II. Miklós, 1765-1833: egy magyar műgyűjtő herceg. A főúri ízlés története a 18-19. századi Európában

2007. szeptember 21. – 2008. január 7.

Helyszín: Compiègne, Franciaország

A Musée national du Château de Compiègne a Szépművészeti Múzeummal, az Országos Széchényi Könyvtárral és az eisenstadti Esterházy Foundation-nel együttműködve *Esterházy II. Miklós, 1765-1833: egy magyar műgyűjtő herceg. A főúri ízlés története a 18-19. századi Európában* címmel kiállítást rendezett a Compiègne-i kastélyban. A nagyszabású kiállítás célja, hogy bemutassa a francia közönségnek a 18-19. század fordulóján élt közép-európai herceg ízlésvilágát. A látogatók a válogatott festmények, grafikai művek, kéziratok, partitúrák és iparművészeti tárgyak segítségével II. Miklós gyűjteményeit ismerhetik meg.

A múzeum igazgatója, Emmanuel Starcky szerint a kiállítás kiváló lehetőség a francia közönség számára felfedezni egy külföldi gyűjtemény főműveit és ezen keresztül a Szépművészeti Múzeumot, nagyobb összefüggésben pedig a magyar kultúrát.

A Szépművészeti Múzeum Régi Képtára 50 festményét kölcsönzte, a Grafikai Gyűjtemény hasonló nagyságrendben válogatott rajz- és metszetanyagot. A bemutatót tudományos katalógus kíséri, amelynek tanulmányait és katalógus-tételeit a múzeum munkatársai írták

A Vasarely Múzeum kiállításai

Eleven szín / Living Color

2007. január 26. – 2007. április 30.

A kiállítás Josef Albers, hajdani Bauhaus-mester *Interaction of Color* című komplex pedagógiai művének magyarországi ősbemutatójához és a grafikai mintalapokat kísérő könyv magyar nyelvű kiadásához kapcsolódott. A nemzetközi kiállítás anyagának nagyobb részét az 1945 utáni klasszikus modern és kortárs idősebb és fiatal magyar, osztrák, lengyel, szlovák, német, holland művészek koncepcionálisan színeközpontú műveiből állt össze.

Fehér & fekete / White & Black

2007. május 18. – 2007. szeptember 30.

„A szisztematikusan vagy szigorú vizuális logikával vagy éppen geometrikus formákkal dolgozó művészek a fekete és a fehér kontrasztját vizsgálják. (...)

A Maurer Dóra és Prosek Zoltán által „szigorú szubjektivitással” válogatott kiállítási anyag jelentős része még a számítógépes gondolkodástól függetlenül keletkezett. De lehetetlen nem észrevennünk, hogy az itt megfigyelhető ellentétpárok érvényességét a digitalizáció

foglalja majd össze magasabb formában. Nemcsak úgy, hogy a számítógépes képalkotás egy új dualizmus megtanulására kényszerít bennünket, s ez az *analóg–digitális* ellentétpárja, hanem úgy is, hogy a képernyőkön, számítógépes printeken vagy 3D-animációkban a pixelek szintjén rendkívül finoman és szofisztikáltan keveredik az „üres és a telj”, a „sötét és a világos”, a „van és a nincs” számtalan minősége.

A néhány évtizeddel régebbi művészetre éppúgy érvényes, mint a kortárs helyzetre, hogy a művészek többsége nem spekulál, hanem ösztönösen alkalmazza a fekete jeleket a fehér felületen (vagy fordítva), vagy más esetekben a színeket a térben, alapelemeket a bonyolultabb struktúrák összefüggésében. Ugyanakkor egyre nyilvánvalóbb, hogy a Nyílt Struktúrák Művészeti Egyesület – melynek ez immár a negyedik kiállítása – válogatásaival didaktikus missziót teljesít. Egy olyan korban, amikor sokkal nagyobb az érdeklődés bizonyos társadalmi problémák, kulturális érvényesülés vagy az erőteljes hatáskeltés iránt, rá tud mutatni a műhelymunka, a vizuális hatásmechanizmusok és a művészeti kutatás jelentőségére.”

Példázat mint művészet

2007. november 2. – 2008. január 6.

„Exemplifikation wird Kunst” (Példázat mint művészet) a címe annak a saarbrückeni Galerie St.Johann által összeállított konstruktív-konkrét művészeti kiállításnak, amely az OSAS (Nyílt Struktúrák Művészeti Egyesület) szervezésének köszönhetően - egy vándorkiállítás keretében – lesz látható a budapesti Vasarely Múzeumban.

A kiállítás első állomása a ludwigshafeni Wilhelm-Hack Múzeum volt, anyagát innen vesszük át, kibővített formában. Résztvevői a nemzetközi konkrét művészeti színtér ismert alkotói, többek között Jo Enzweiler, Sigurd Rompza, Hans-Jörg Glattfelder, Vera Molnar, Ewerdt Hilgemann, Heijo Hangen. A szokatlan cím onnan ered, hogy a neves művészek által mintegy 40 éve létrehozott és célkitűzéseit következetesen megvalósító csoport különböző témák köré szervezett kiállítások sorozatával vesz részt a Saarbrückeni Egyetem (művészet)elméleti kutatásaiban. A jelen kiállítás konkrét művek példáján erősíti meg a hozzá készült katalógus gazdag szöveganyagát, amely az ábrázoló és nem ábrázoló művészet értelmezését mélyíti el és a meghatározások zűrzavarában igyekszik rendet teremteni a képtudomány legújabb eredményeinek alapján.

Műtárgyaink az ország más múzeumai számára igen vonzóak, kiállításaik megrendezéséhez egyre növekvő mértékben kölcsönözik.

2.) A kiállítás-múzeumpedagógia-programrendszer egysége

A kiállításokra

- múzeumpedagógiai célokat szolgáló kiállítótermi anyagok (látogatótermi feliratok, térképek; tapintható tárgyak, makettek; audiovizuális kiegészítő anyagok)

- múzeumpedagógiai kiadványok (családi füzetek, feladatlapok, kiállításokhoz kapcsolódó társasjátékok) készülnek, valamint
- speciális múzeumpedagógiai foglalkozások szervezésére kerül sor.

Otthonosság (várható 2007. évi adatok)

1.) A múzeum épületének barátságossá tétele, múzeumi bolt, az épületen belüli információs eszközök bővítése

A „látogatók magas színvonalú kiszolgálása” megnevezésű pontban megfogalmazottakon kívül meg kell említeni a szinte minden csütörtökön 18 és 22 óra között látogatható Múzeum+ rendezvénysorozatot, amelynek keretében az aktuális időszaki kiállításhoz kapcsolódó magas színvonalú kulturális műsor is biztosítja az érdeklődő látogatók kikapcsolódását, emellett valamennyi kiállítás megtekinthető tárlatvezetéssel, vagy anélkül és hangulatos zenei produkció kíséri a rendezvényt.

A Szépművészeti Múzeum új múzeumi boltja 2006. november végén nyitotta meg kapuit, új helyszínen, vadonatúj berendezéssel és gazdag, európai színvonalú kínálattal.

A korábbi években a bolt a mélyföldszintre volt száműzve, s a kínálat számos eleme is hagyott kívánnivalót maga után, leginkább a budavári és szentendrei tömegturizmus útjába eső üzletek ún. „művészeti” választékát idézte, sem a Szépművészeti Múzeum, sem bármely más múzeum gyűjteményéhez nem kapcsolódott.

Egy múzeumi bolt megfelelő kínálata ezért fontos a **látogatói elégedettség** szempontjából, emellett pedig a múzeumi merchandising Európa nyugati felében a közgyűjtemények **saját bevételeinek jelentős részét is biztosítja**, sőt a **vállalati ajándékok** növekvő piacának is stabil szegmensét képes elfoglalni, ezzel bővíteni a kiállítási **szponzoráció lehetőségét** is.

Az új bolt – mint ahogyan a 100 éves múzeum - a **Van Gogh kiállítással debütált**. A Van Gogh kiállítás **rekordlátogatottságot** produkált a Múzeumnak, 483.000 látogatót vonzott, ezzel Magyarország. valaha volt leglátogatottabb kiállításai közé tartozik. A rekord látogató rekord vásárlót is jelentett: például **a leglátogatottabb nap több mint 2 milliós bevételt** eredményezett.

Csaknem 3000 híradás jelent meg a múzeumról 2007. évben a nyomtatott, az elektronikus és az online sajtóban az országos, a fővárosi és a megyei médiumokban. Az elmúlt évhez képest néhány százalékos visszaesés tapasztalható a megjelenések számát vizsgálva, ennek

oka az, hogy az elmúlt év volt a múzeum centenáriumi éve és így, főleg a nagyobb számú kiállításoknak köszönhetően nagyobb figyelem irányult a múzeumra 2006. évben. A Szépművészeti Múzeum még így is a legmagasabban reprezentált gyűjtemény a magyar sajtóban. Az idei év eseményei közül kiemelkedik a Van Gogh kiállítás, amelyet kulturális események tekintetében hazánkban még nem tapasztalt médiafigyelem kísért. A tárlatok mellett a múzeum föld alatti bővítése kapott még nagyobb teret a médiában.

Információs célokat szolgálnak a kiállításokhoz kapcsolódó teremvezetők is, amelyek több nyelven állnak a látogatók rendelkezésére.

Országos célfeladatok gondozása

A Szépművészeti Múzeum 2001 óta végzi a restitúciós feltárással kapcsolatos feladatokat. 2007-ben tovább folytattuk a műtárgyak eredetének kutatását, bővítettük az adatbázist, belső tanulmányokat készítettünk. Részt vettünk az UNESCO kormányközi restitúciós bizottságának munkájában, ezen belül a restitúciós alapelvek kidolgozásában. Társrendezői voltunk a Hágai Egyezményrel kapcsolatos nemzetközi konferenciának. A restitúcióval foglalkozó vezető munkatársunkat 2007-ben beválasztották az UNESCO Magyar Nemzeti Bizottságába.

A Szépművészeti Múzeumban az országban elsőként felállított Jogi- és Regisztrációs Osztály országos módszertani és referencia-központként működik. A műtárgybiztosítás és műtárgyszállítmányozás jogi, szakmai és műtárgyvédelmi szempontjainak figyelembevételével minőségi kövtelmenyrendszereket és új megoldásokat dolgoz ki. Közreműködik széleskörű hazai megismertetésükben ill. alaklmazásuk elősegítésében. Összefogja a nemzetközi műtárgymozgásokkal kapcsolatos legmagasabb szintű eljárások kialakítását és előkészíti hazai adaptációját. Kidolgozza a szerzői és reprodukciós jogok múzeumi területen történő alkalmazásának módszertani szabványait. Az osztály munkájáról, egyes kérdésekről rendszeresen beszámol a Múzeumi Közlemények című központi szakmai kiadványban.

A Szépművészeti Múzeum a főigazgató személyében részt vesz a világ nagy művészeti múzeumainak főigazgatóiból álló „Bizot-csoport” munkájában, amely csoport az új követelmények és eljárások, elvek megvitatását, kidolgozását végzi. 2008-ban a Szépművészeti Múzeum ad otthont a soron következő ülésnek.

Munkatársaink a gazdasági igazgató és munkatársa személyében részt vettek a költségvetési reform előkészítésében.

A Szépművészeti Múzeum Retsurátor Osztálya országos szinten ellátja a festmény- és tárgyrestaurálás területén a roncsolásmentes műszeres vizsgálatok végzését. A munka folyamatos. A Resturátor Osztály részt vesz országos kutatási projektekből is.

Munkatervben nem szereplő többletfeladatok teljesítése

A Szépművészeti Múzeum 2007. október hó 1. napján adott helyet a „Múzeumpedagógiai tanévnyitó”-nak, amelyen kb. 280 fő vett részt, 35 előadás, illetve bemutató foglalkozás adott ízelítőt a múzeumpedagógiai feladatok színvonalas ellátásáról.

Elkészült egy újabb típusú múzeumi vezető, amely a múzeum gyűjteményének két nyelven történő ismertetésével széles közösségi kört érintően nyújt tájékoztatást

Terven felül készült el a már említett 2006-2010 távlati kutatási terv is, amelyet az év elején küldtünk meg a Minisztériumnak.

Fejlődési mutatók

Látogatószám 2006. évben: (tény)	611 292 fő
2007. évben (várható)	700 000 fő
változás %-a	+ 14,5 %
Jegybevétel 2006. évben (tény)	621,4 millió Ft
2007. évben (várható)	998,5 millió Ft
változás %-a	60,7 %
Múzeumpedagógiai foglalkozások száma 2006. évben (tény)	2 277 db
2007. évben (várható)	2 500 db
változás %-a	+ 9,8 %
Múzeumped. foglalkozásokon résztvevők száma 2006. évben (tény)	56 925 fő
2007. évben (várható)	62 500 fő
változás %-a	+ 9,8 %
Digitalizált állomány 2006. évben (tény)	5 627 db
2007. évben (várható)	8 521 db
változás %-a	+ 51,4 %
Állományvédelem 2006. évben (tény)	1 584 db
2007. évben (várható)	1 438 db
változás %-a	- 9,2 %

Tudományos publikációk 2006. évben (tény)	109 db
2007. évben (várható)	120 db
változás %-a	+10,1 %
Média-megjelenés 2006. évben (tény)	3 105 db
2007. évben (várható)	3 000 db
változás %-a	- 3,4 %
Létszám 2006. évben (tény)	193 fő
2007. évben (várható)	183 fő
változás %-a	- 5,2 %
Bevétel 2006. évben (tény)	2 984,2 millió Ft
2007. évben (várható)	2 724,6 millió Ft
változás %-a	- 8,7%
Kiadás 2006. évben (tény)	2 972,0 millió Ft
2007. évben (várható)	2 679,6 millió Ft
változás %-a	- 9,8 %

A Szépművészeti Múzeum tevékenységét

- **Gazdaságosság**
- **Hatékonyság**
- **Eredményesség**

szempontjából kiválónak (5) értékelem.

Az értékelést a 2007. év során végzett szakmai munka, és a nagyközönség számára nyújtott kulturális élmény a látogatók és a sajtó visszajelzéseiből lemerített értéke alapozta meg, tekintettel arra, hogy a jelzett mutatók költségvetési intézményre vonatkozó értelmezéséhez iránymutatást nem kaptunk.

Budapest, 2007. november 22.

Dr. Baán László
főigazgató

